

RAPORT Z WIZYTY STUDYJNEJ W LONDYNIE
w ramach projektu „CEAL- nowe spojrzenie na ekonomię społeczną z perspektywy brytyjskich doświadczeń”

W dniach 15-19 listopada 2010 odbyła się wizyta studyjna w Londynie. W wizycie udział wzięła 13 osobowa grupa uczestników składająca się z przedstawicieli następujących organizacji i instytucji:

- 1) Marcin Bildziuk – Stowarzyszenie Nowy Port Sztuki
- 2) Joanna Cwojdzińska - Polskie Stowarzyszenie Osób Upośledzonych Umysłowych, Koło w Gdańsku
- 3) Anna Gaj-Sokołowska - Urząd Miasta Gdańska
- 4) Kamil Kabasiński - Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych
- 5) Lucyna Karczewska- Stowarzyszenie Nasze Siedlce
- 6) Justyna Rogińska - Fundacja Sprawni Inaczej
- 7) Agnieszka Rudniecka-Przybecka - Urząd Miasta Gdańska
- 8) Anna Staruszkiewicz - Nadbałtyckie Stowarzyszenie Plastyków im. M. Mokwy
- 9) Justyna Tworzydło - Stowarzyszenie Habitat for Humanity
- 10) Alina Wiśniewska - Fundacja Terapii i Rozwoju
- 11) Marianna Sitek-Wróblewska - GFIS – koordynator projektu
- 12) Małgorzata Gojło-Kaligowska - GFIS – koordynator ds. współpracy ponadnarodowej
- 13) Ewa Sasimowska - tłumacz

Przebieg wizyty był następujący:

I. PONIEDZIAŁEK – 15.11.2010

Przylot do Londynu i wizyta u londyńskiego partnera– **Discover Children Centre**

Discover Children Centre jest pierwszym centrum kreatywności dla dzieci w Wielkiej Brytanii. Początki organizacji sięgają 1997 roku. Rozpoczęto wówczas badania nad potrzebami społeczności we wschodnim Londynie, po to by zidentyfikować rzeczywiste potrzeby mieszkańców. Powstanie centrum było oddolną inicjatywą, która wynikała z potrzeb lokalnej społeczności. W 2003 roku Centrum zostało oficjalnie otwarte i rozpoczęło swoją działalność we wschodniej części Londynu.

Wschodni Londyn to jedna z najbiedniejszych części Londynu. Charakteryzuje się ogromną różnorodnością etniczną. Mieszkańcy tej części miasta posługują się aż 120 językami. 50% dzieci

w pierwszej klasie nie mówi płynnie w języku angielskim. Rodzi się tutaj najwięcej dzieci i występuje najwyższy wskaźnik samotnych i młodocianych rodziców.

Jest organizacją charytatywną, która:

- prowadzi Centrum Opowieści, w którym uczy dzieci kreatywności, czytania, pisania i opowiadania własnych historii, bazując w swojej pracy na zabawie i doświadczaniu,
- prowadzi muzeum dotykowe dla dzieci,
- obsługuje rocznie 60 000 osób,
- w trakcie weekendów, wakacji, ferii prowadzi warsztaty dla dzieci i rodziców,
- prowadzi warsztaty w szkołach, by podnosić standardy edukacyjne,
- realizuje program skierowany do dzieci w wieku 6-7 lat w 3 szkołach wschodniego Londynu, w których wyniki z pisania i czytania były szczególnie słabe
- posiada ogród z placem zabaw, który został zaprojektowany przez dzieci na bazie opowiadanych przez nich historii,
- zaprasza artystów do tworzenia wystaw i innych projektów oraz do pracy w szkołach i w lokalnych społecznościach przy realizacji programu edukacyjnego Discover,
- realizują liczne projekty z udziałem dzieci i zaangażowaniem artystów, które są częścią całej działalności Centrum
- realizuje autorski program edukacyjny i społeczny:

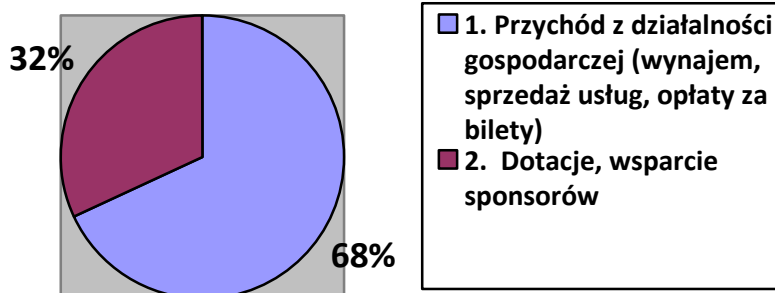
Metody pracy:

- a) *Budowanie historii* – metoda pracy z dziećmi, która uczy i pomaga jak tworzyć własne historie poprzez zaangażowanie dzieci w słuchanie opowieści, zadawanie im pytań, na bazie których tworzą później własne opowieści,
- b) *Książki są tylko początkiem* – metoda, w której wykorzystuje się książki jako sposób na pobudzenie wyobraźni dzieci do tworzenia swojej opowieści.
- c) *Aktywne pisanie* – metoda, która zachęca dzieci do pisania i wzmacnia w tej umiejętności poprzez kreację dzieci jako bohaterów opowieści . Dzieci same malują, opowiadają a następnie piszą opowieść.

Wszystkie metody powiązane są ze sztuką.

Model finansowy Discover:

Przychody organizacji wynoszą 8 000 000 GBP rocznie.

II. WTOREK – 16.11.2010

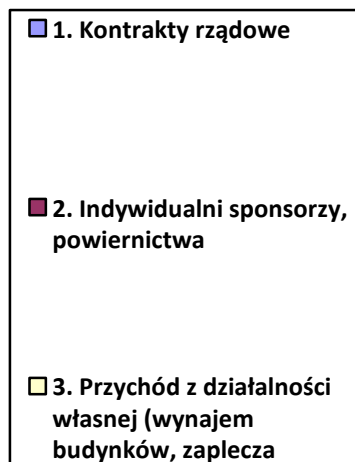
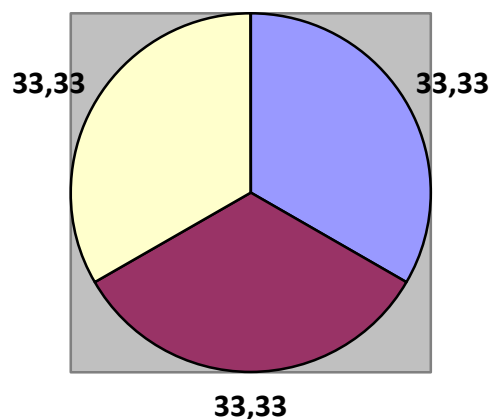
Toynbee Hall

To organizacja charytatywna, która działa we wschodnim Londynie.

- Organizacja działa w następujących kierunkach:
 - zapewnia dostęp do usług bankowych i doradztwa prawnego,
 - działania w obszarze praw człowieka,
 - warsztatów artystycznych z osobami starszymi po 70 roku życia,
 - pracy z 70 kobietami, które prostytuują się na ulicach,
 - programu nauki języka angielskiego dla kobiet pochodzących z Bangladeszu,
 - programu edukacji szkolnej skierowanej do młodzieży, która ma problemy w nauce,
 - prowadzą kampanie kreatywne, mające na celu budowanie sprawiedliwości społecznej, np. kampania nt. kapturowców,
 - usług z zakresu mieszkalnictwa dla osób starszych, studentów, wolontariuszy,
 - promocji działalności artystów,
- Zarząd organizacji liczy 15 członków, którzy są odpowiedzialni za zarządzanie organizacją, jakość usług i finanse.
- Na zlecenie rządu realizują kontrakty, w ramach których pomagają ludziom w rozmowach z kredytodawcami odnośnie zasad płatności zaległych płatności.

Model finansowy:

Przychody organizacji wynoszą 3 500 000 GBP rocznie.

Arts Admin

To organizacja charytatywna prowadząca działalność we wschodnim Londynie. Swoje działania skupia w obszarze pracy z i na rzecz środowiska artystycznego.

Prowadzi szeroki zakres działań, w ramach których:

- wspierają działalność artystów,
- zrzeczają grupę producentów, którzy tworzą strategię wsparcia dla artystów,
- utworzyli Radę Doradztwa dla artystów,
- szukają finansowego wsparcia dla artystów,
- prowadzą działania o charakterze edukacyjnym,
- posiadają 22 przestrzenie biurowe, które udostępniają i wynajmują dla organizacji pozarządowych,
- posiadają salę teatralną, którą także wynajmują.

Roczny obrót organizacji wynosi 1 000 000 GBP.

The Trust Shoreditch

To organizacja charytatywna, która pracuje w dwóch dzielnicach Londynu, na terenie, którego prowadzona jest rewitalizacja. Zajmuje się rewitalizacją społeczną tego obszaru.

Działa w części Londynu, której populacja wynosi 23 000 osób. 83% terenu zajmują osiedla i wspólnoty.

- Program rewitalizacji powstał w 2000 r. i był ukierunkowany na innowacyjne działania.
- Zostało wyodrębnionych 39 obszarów, do których w ramach programu została skierowana pomoc rządowa i utworzono rady społeczności lokalnej, które same zdecydowały, w jaki sposób i na co zostały wydatkowane środki.
- organizacja rozwinęła swoją działalność w zakresie przedsiębiorczości społecznej otwierając przedsiębiorstwa społeczne, które są częścią długofalowego działania organizacji na rewitalizowanym terenie Shoreditch, np. :
 - restaurację Waterhouse, która jest restauracją przyjazną środowisku i w swoim działaniu kieruje się jakością i etyką.
 - udostępniania przestrzeni do pracy dla artystów, którzy potrzebują przestrzeni biurowych do pracy,
 - usytuowanie paneli słonecznych w centrum miasta w celu zbadania ile światła panele muszą zebrać. Po fazie pilotażowej działania organizacja jest gotowa do produkcji i sprzedaży paneli.
 - system treningowy, który kształci młodych kucharzy do pracy w ekologicznych restauracjach. Program wspiera osoby z grup de faworyzowanych, np. byli przestępcy.

- Organizacja działa w obszarze rewitalizacji kulturalnej – kreują sztukę dostępną w przestrzeni, która jest tworzona przez zaproszonych artystów.

Działając na tym obszarze opierają się na budowaniu partnerstw i tworzeniu sieci współpracy różnych organizacji działających na polu kultury. Kierują się przekonaniem, że sztuka publiczna powinna być włączona w strategię rewitalizacji od samego początku.

- Shoreditch Star

Organizacja od 2 lat wydaje magazyn Shoreditch Star, który jest tworzony przez prace z dziećmi i młodzieżą z lokalnych szkół. Miało to służyć zaangażowaniu dzieci i młodzieży w proces rewitalizacji, po to by przedstawiły one swoje pomysły i potrzeby związane z rewitalizacją.

Praca przy magazynie pozwoliła na zbudowanie silnego partnerstwa różnych podmiotów, których zasoby można wykorzystywać przy realizacji innych projektów.

- Shoreditch festival

Organizacja realizuje tę inicjatywę dla lokalnej społeczności w zrewitalizowanym parku. Festiwal trwa 3 dni i rozpoczyna się od koncertu orkiestry i pokazu fajerwerków. W sobotę jest dzień rodzinny z licznymi atrakcjami dla rodzin z dziećmi. Niedziela jest dniem ukierunkowanym na atrakcje dla młodzieży. Na scenę zapraszani są młodzi artyści i zespoły. W bieżącym roku w festiwalu brało udział 25 000 osób.

The View Tube

To przedsiębiorstwo społeczne założone w 2009 roku w związku z budową stadionu olimpijskiego i parku olimpijskiego. Działania w partnerstwie z 4 podmiotami.

Ma swoją siedzibę w mobilnym budynku, który został zbudowany z kontenerowców, po to by w każdej chwili mógł być przeniesiony w inne miejsce strefy olimpijskiej.

Budynek składa się z 3 stref: jedzenia, uczenia, rowerowej oraz strefy kreatywności znajdującej się na zewnątrz budynku.

Organizacja działa w następującym zakresie:

- prowadzi lokalną kawiarnię,
- działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży ze szkół w zakresie bezpiecznej jazdy rowerem,
- przygotowania ogródka, w którym będą uprawiane warzywa i owoce wykorzystywane w kawiarni prowadzonej przez organizację.
- sesje zajęciowe dla dzieci dotyczące przeszłości i przyszłości do roku 2013.

Kolacja z partnerami

Podczas naszego pobytu mieliśmy okazję spotkania się nieformalnie z przedstawicielami partnera – pracownikami Discover Children Centre na uroczystej kolacji, podczas której mogliśmy bardziej szczegółowo poznać specyfikę pracy poszczególnych osób oraz wymienić się swoimi doświadczeniami.

III. ŚRODA – 17.11.2010

Community links

Organizacja działa od 30 lat na obszarze dotkniętym ogromną potrzebą działań społecznych. Obszar ten zamieszkuje 250000 osób.

Organizacja na początku swojego działania skupiła aktywności na obszarze objętym rewitalizacją ale bez infrastruktury: szkoły, instytucje pomocowe itp. Kupili autobus, którym dojeżdżali do różnych miejsc, zapraszając dzieci na sesje i warsztaty. Spotkało się to z ogromnym zainteresowaniem. Z tego pomysłu zrodziła się idea powstania organizacji.

Cele organizacji:

- poszukiwanie nowych metod odpowiadania na problemy,
- angażowanie lokalnej społeczności w proces,

- Organizacja obsługuje rocznie 30 000 osób. Zarządza 20 centrami społecznościowymi, które oferują różnorodne działania dla lokalnej społeczności:

- szkolenia,
- doradztwo,
- zajęcia dla dzieci,
- program reintegracji zawodowej.

Organizacja prowadzi:

- szkołę, do której uczęszcza młodzież, która została wykluczona z systemu edukacji.

- farmę miejską z ogrodem i zwierzętami, w której grupy mogą pobyc i doświadczyć miejsca lub same prowadzić ogród.
- działania proekologiczne, mające na celu edukację mieszkańców w zakresie ekologii.
- trening rozwoju społecznego oparty na certyfikowanym kursie dla wolontariuszy, podczas którego zdobywają oni praktyczne kwalifikacje potrzebne im na rynku pracy. Rekrutacja jest powszechna dla wszystkich zainteresowanych udziałem. Kurs trwa rok czasu i opłata za kurs wynosi 30 GBP.
- pomagają mieszkańcom z trudnościami językowymi w wypełnianiu formularzy, druków urzędowych. Pomocy udzielają przeszkoleni do tego wolontariusze, którzy w większości sami korzystali z pomocy społecznej i mają praktyczne doświadczenie.

Organizacja działa w oparciu o współpracę z lokalnymi organizacjami i grupami, które funkcjonują w społecznościach lokalnych. Z uwagi na ogromną różnorodność etniczną w społeczeństwie współpraca ta jest bardzo istotna, bo organizacje i grupy zlokalizowane bezpośrednio w społeczności pomagają najbardziej potrzebującym przy wsparciu Community Links.

The Canning Town and Custom House Regeneration Project

Organizacja realizuje program rewitalizacji, który obejmuje obszar Newham. Projekt rewitalizacji jest projektem długoterminowym i obejmuje okres 15-20 lat. Budżet projektu wynosi 3,7 miliarda GBP.

Celem programu jest zapewnienie mieszkańcom kontroli nad procesem i włączanie ich we wszystkie etapy projektu. Dużo przestrzeni poświęca się także historii terenu, bo to jest ważne dla mieszkańców. Tożsamość miejsca jest dla nich wartością, więc metodą pracy jest pokazanie mieszkańcom, że pamiętamy o przeszłości kreując przyszłość.

Obszar Newham to obszar należący do 5% najbardziej zdeprawowanych obszarów kraju pod kątem edukacji, zdrowia i zatrudnienia. Jednocześnie to obszar, który charakteryzuje się bardzo dobrą infrastrukturą: stacja kolei i metro. 70% mieszkań na tym obszarze to własność rządu. Projekt ma na celu zmianę tej proporcji w zakresie 50%/50% (własność rządowa/własność prywatna).

Aby tego dokonać zostało zburzonych 1700 budynków komunalnych w miejsce których zostanie wybudowanych 10 000 nowych (część z nich będzie rządowa a część prywatna).

Projekt ma wartość dla mieszkańców, ponieważ wygeneruje nowe miejsca pracy, nowe miejsca rekreacji, edukacji i opieki zdrowotnej. Jest to bardzo ważne, gdyż na terenie tym nie ma centrów handlowych. Powstaną tutaj natomiast dwa centra handlowe z mieszkaniami, lokalami usługowymi, przestrzenia pod wynajem itp.

Jaki jest wpływ programu rewitalizacji na mieszkańców?

Zespół projektowy na każdym etapie działania pracuje z przedstawicielami mieszkańców, którzy konsultują jak mają wyglądać miejsca mieszkalne i przestrzeń wokół. Zostanie zachowany rynek w centrum Newham, ponieważ lokalna społeczność jest z nim bardzo związana.

W projekcie dużą rolę odgrywają sami mieszkańcy, którzy zamieszkują rewitalizowany obszar:

- osoby, które mieszkają na obszarze, gdzie ich domy będą wyburzane, mają możliwość dalszego mieszkania na tym obszarze lub przeniesienia się do innej części Londynu,
- osoby mieszkający w innych częściach Londynu mają możliwość zamieszkania w Neham ze względu na pojawienie się nowych atrakcyjnych obiektów na tym obszarze,
- działa zespół mieszkalny, w skład którego wchodzi specjaliści pracujący z osobami, które muszą się wyprowadzić z tego obszaru ze względu na działania rewitalizacyjne,
- 2-osobowy zespół sąsiedzki, który pracuje z mieszkańcami w celu stworzenia oferty dla mieszkańców
- zespół konsultantów, który pracuje na propozycji developerów, którą konsultują z mieszkańcami tego obszaru.

Jakie jest zaangażowanie lokalnej społeczności w rewitalizację?

- mieszkańcy mogą przyjść do organizacji i zobaczyć jak postępują kolejne etapy prac rewitalizacji obszaru, który zamieszkują,
- organizowane są wystawy dla mieszkańców, o których są informowani poprzez ulotki,
- wizyty studyjne – grupy mieszkańców zabierane są do innych miejsc, w których pokazuje się im nowe modele pracy,
- indywidualne doradztwo i wsparcie dla osób bezpośrednio dotkniętych programem rewitalizacji,
- grupy fokusowe, podczas których wizja organizacji weryfikowana jest z wizją mieszkańców,
- Magazyn E16, który zawiera newsy o programie (6 publikacji rocznie)

Organizacja posiada zespół specjalistów, który pracuje nad kwestiami jakości życia:

- poziom przestępczości,
- czystość na ulicach,
- jakość mieszkalnictwa,
- dostęp do przestrzeni zielonej

Mechanizmy włączania mieszkańców w działania organizacji:

- ***spotkania grup sąsiedzkich*** – ze względu na wielkość obszaru, podzielono go na cztery obszary sąsiedzkie. Każda grupa spotyka się 4 razy w roku i dyskutuje na temat spraw istotnych dla ich obszaru. Zapraszane są wszystkie osoby mieszkające na tym terenie. Podczas spotkań pokazywany jest progres.
- ***forum młodzieżowe*** - ma na celu uzyskanie wpływu młodych na to jaka jest formuła, zainteresowanie ich zachęcenie do życia na tych obszarze, zaangażowanie ich jako doradców i konsultantów.
- ***wędrówki po obszarze*** – grupa osób wędruje po dzielnicach i zbiera informacje jakie są problemy i następnie działa w zakresie zmiany i pomocy w zakresie problemów.

IV. CZWARTEK – 18.11.2010

To centrum społecznościowe, które działa od 40 lat.

Działa w następującym zakresie:

- Zajęcia języka angielskiego dla osób z trudnościami w nauce,
- zajęcia dla dzieci,
- zajęcia dla seniorów,
- zajęcia dla osób niepełnosprawnych ,
- pomocy dla uchodźców bez rodzin w wieku 15-25 roku życia.
- prowadzenia żłobka i przedszkola dla dzieci od 6 do 5 roku życia (32-36 dzieci). Dzieci podzielone są na dwie grupy. Otwarty jest od godz. 8.00 do 18.00.

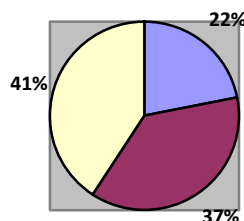
Działalność ta prowadzona jest z ukierunkowaniem na czerpanie zysku, który jest reinwestowany w działania charytatywne organizacji.

- pomoc kobietom z Azji w zakresie pomocy psychologicznej, gdyż jest to grupa, która jest najbardziej izolowana.

Centrum otwarte jest codziennie od 8.00 do 22.00.

Centrum obsługuje rocznie 13 000 osób (2-3000 osób miesięcznie)

Model finansowy:

- 1. Wsparcie rządowe
- 2. Przychód z działalności gospodarczej (żłobek i przedszkole, wynajem sal itp..)
- 3. Granty, dotacje

Współpracują na stałe z dwoma firmami:

- z bankiem – w zakresie wolontariatu pracowniczego
- z firmą prawniczą – świadczy organizacji bezpłatne usługi prawne i zapewnia możliwość odbywania stażu zainteresowanym osobom.

Discover Children Centre

Grupa uczestników wizyty została podzielona na 3 zespoły. Każdy z zespołów wziął udział w sesjach dla dzieci prowadzonych przez trenerów Discover, podczas których mieliśmy możliwość poznania metod bezpośredniej pracy z dziećmi w ramach programu edukacyjnego Discover oraz zobaczenia na żywo, jak wyglądają warsztaty:

I grupa wzięła udział w sesji prowadzonej przez trenerkę Discover w miejscowej szkole,

II i III grupa wzięła udział w sesjach na terenie obiektu Discover – w Centrum Opowieści

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

V. PIĄTEK – 19.11.2010

Powrót do Gdańska.

Raport sporządziła: Małgorzata Gojło-Kaligowska